

„Liszték újra a világ legjobbjai között lesznek!”

Jelentős állami támogatással kezdődik új korszak a kamarazenekarnál

Már tizenkét fős háttér csapatot – amelynek tagjai között videós is akad – irányít Bolyki György, a Liszt Ferenc Kamarazenekar ügyvezető igazgatója, hiszen tudja, ahhoz, hogy ismét a világ legjobbjai közé tartozzon az együttes, a kiváló produkciókon kívül komoly külföldi kapcsolatokra, jelentős médiamunkára is szükség van. A társulat május végi határozattal hatszázmillióس többlettámogatást kapott a kormányzattól, s a cél az, hogy a 60. születésnapjukra elérjék ezt a kitűzött célt. Bolyki György szerint, az ehhez szükséges tudás, energia megvan a zenekarban, s most a biztos anyagi háttérnek köszönhetően van végre mód a nyugodt műhelymunkára.

■ *Az idei évre 670 millió a költségük, s a következő három esztendőben is évi 480 millió forintot kapnak. Maradnak Óbudán, vagy keresnek új otthont maguknak?*

– Maradunk, hiszen az Óbudai Társaskör kiváló helyszín a számunkra, s az intézménnyel is nagyon jó a kapcsolatunk. Természetesen megtartjuk az ottani koncertsorozatainkat is. Egyedül az eddig rendelkezésre álló, öt négyzetméteres iroda és kottatár mellé bérlünk egy öt négyzetméteres helyiséget, hogy normálisan tudjunk dolgozni. Szükség is van egy ekkora irodára, hiszen már tizenkét fős csapatot irányítok, amelynek tagjai között több marketingszakember, sőt videós is akad. Az összetett tudásokra nagy szükségünk lesz, ha majd elindítjuk a YouTube csatornánkat... Ahhoz ugyanis, hogy a világ élvonalába visszakerüljön a Liszt Ferenc Kamarazenekar, lényeges, hogy jelen legyünk mindenütt, a Facebooktól kezdve az Instagramon át a Twitterig. Eddig ezzel senki nem foglalkozott profi módon, hiszen nem volt menedzsment sem, erre sem volt keret... Mindent az alapoktól kell felépíteni, s az együttest – jó értelemben – egy prémium kategóriás termékként kell kezelni. Tudomásul kell vennünk, hogy ma már ilyen világot élünk.

■ *Az év elején beszélgettünk, s akkor két utat látott az együttes előtt. Vagy azt, hogy ha nem nő a támogatásuk, akkor megszűnnek, vagy jelentősen több pénzből új korszakot teremtenek.*

– Már tavaly ősszel, miután a zenekar felkért az ügyvezetői posztra, megkérdeztem a kulturális kormányzattól, egyáltalán érdemes-e egy koncepciót készítenem arról, miként képzelem el az együttes működését. Mivel biztattak, kiszámoltam, mennyi pénzre van a következő években szükség, s ezt a dolgot leadtam. Május végéig vártunk a válaszra. Az egyértelmű volt, hogy ha nem érkezik meg a megfelelő nagyságú állami dotáció, akkor meg kell szüntetni az együttest. Ebben a zeneszekkel is egyetértettünk. Rolla Jánosék világmárkát építettek, s nekünk ezt nincs jogunk amortizálni. Csak azért, mert nincsenek megfelelő anyagi körülmények, nem tehetjük tönkre a Liszt Ferenc Kamarazenekar nevét. Szerencsére a kormányzat úgy döntött, hogy amit

közösen kitűztünk, az támogatandó cél. Öröm az is, hogy a többlettámogatást úgy kaptuk meg, hogy ezt az összeget nem valakiktől elvették, hanem pluszban érkezett a zenei területre.

■ *Változtat a zenekar összetételén?*

– Már akkor megmondtam, amikor vállaltam az ügyvezetői megbízatást, hogy sok feladatot vállalok, de senkit sem fogok kirúgni és senkit sem fogok felvenni, mert nem én vagyok a színpadon, nem én viszem a bőrömet a vásárra. Erről döntenek azok, akiknek együtt kell muzsikálniuk.

■ *Ki dönt a művészeti kérdésekről?*

– A Liszt Ferenc Kamarazenekarban most alakult egy olyan új rendszer, amely szerint minden koncertnek más a művészeti vezetője. Így bízom benne, hogy hatalmas pezsgést teremtünk, s témérdek kreatív ötlet születik. Mindenki lehetőséghez jut, s látom, hogy ez komoly energiákat szabadított fel. Az aktuális művészeti vezető állítja össze a koncert programját, a próbarendet, irányítja a gyakorlást. De a koncertmester természetesen mindig ugyanaz, így Tfirst Péter vállán van a hangversenyek levezénylésének a felelőssége, ami óriási flexibilitást és bölcsességet követel tőle.

■ *Már a korábbi beszélgetésünkön is említette, azt váltalta, hogy az együttest visszavezeti a világ élvonalába. Mi mindent tesz ezért?*

– Az állami támogatásnak köszönhetően csökkenthettem a koncertszámot, azokat a hangversenyeket, amelyeket csak a megélhetés miatt vállaltunk, elhagytuk. Sajnos, sok ilyen volt a zenekar életében... Neki-kezdhattunk a komoly műhelymunkának, és egy koncertre így ha kell, egy hónapos felkészülési idő is jut. Végre a zenére koncentrálnak a muzsikusaink, nem azzal vannak elfoglalva, hogy milyen munkákat vállaljanak még el, hogy fenntartsák magukat. Érezhető, hogy pszichésen is felszabadultak az emberek, ez a játékuon is észrevehető. Pedig nem lettek égbeszökök a fizetések, továbbra sem nálunk lehet a legtöbbet keresni, de

annyt már igen, amiből nyugodtan meg lehet élni. Ezért persze nagyon sokat dolgozunk mindannyian, erről pedig már a közönség is meggyőződhet a szeptember végi, Vigadóban adott hangversenyen, amelyen Balázs János muzsikál velünk egy gyönyörű Mozart-esten.

■ Tavasszal azt mondta, az első harminc másodpercet kell figyelni a hangversenyükön. Most mire koncentrálnon a publikum?

– Annyit dolgozunk, hogy nyugodtan ki merem jelenteni: a koncert teljes egésze élmény lesz a zeneszerető közönségnek. Azért választottunk Mozart-programot, hogy megmutassuk, annak ellenére, hogy a darabjai kezdenek kikopni a műsorrendből mert sokan elcsépeltek, unalmasnak tartják, igenis érdemes fellépni ezekkel a kompozíciókkal. Mert csak akkor ilyen elavult hatású, ha szokványosan játsszák... A mi Mozart-előadásunkból biztos, hogy új impulzusokat kap a publikum. Annyira biztosak vagyunk benne, hogy ez egy nagyon jó hangverseny lesz, hogy rögzítjük is, DVD-felvétel születik az estről. Nagyon fontos, hogy a mai színvonalunkat tükröző felvételek készüljenek, hiszen jelenleg nincs ilyen anyagunk. Lényeges volna, hogy a kamarazenekari repertoár emblemikus darabjait rögzítsük, hogy akadjanak felvételeink, amelyekkel megjelenhetünk a YouTube-on, a Spotify-on. Ezzel a Mozart-összeállítással is meg akarjuk mutatni, van annyi szakmai tudás, annyi erő a zenekarban, hogy világszínvonalú produkciókat hívjon életre.

■ Változott a szezonterv a korábbiakhoz képest?

– Több zeneakadémiai hangversenyt adunk, s emeltük a jegyárainkat is, így most már az élvonal kategóriájába tartozunk. De úgy vélem, olyan produkciókat adunk, amik megérik ezt az árat. Az elmúlt tizenöt évben nem volt rá forrásunk, hogy kiemelkedő vendégművészeket hívjunk... Még nem volt meg az állami támogatásunk,

de én annyira bíztam abban, hogy megkapjuk a kért összeget, hogy a bérleti sorozatba betettem egy Martha Argerich-csel közös koncertet. Kiemelt áron kínáltuk, de mostanra már el is fogyott rá minden jegy. Nagyon elkeserítő volt egyébként, hogy a zenekar évek óta turnézik a zongoraművésznővel, mégsem akadt rá forrás, hogy a magyar közönség is meghallgathassa a közös produkciójukat... Decemberben végre már ez is teljesül, s ideális helyszín hozzá a Zeneakadémia. Emellett a Műpában, a Vigadóban is szerepelünk, Óbudán pedig még a közönségneveléssel is foglalkozunk, hiszen a fiatalokat nekünk is el kell érniük, ki kell vegyűk a részünket ebből a feladatból. Szeretjük a Simon Izabellával adott gyerekprogramokat, amelyeken a kicsik közül alkalmanként kb. százan vesznek részt, s találkoznak a zenével...

■ Hogy állnak a külföldi vendégszereplések? Felvette a jelentős irodákkal a kapcsolatot?

– Megszakítottam, szinte mindenkivel. Az összes korábbi partnerünkkel elbeszélgettem, és nyilvánvalóvá tettem, hogy más szinten kezdünk építkezni. Hiszen most már olyan produkciót nyújtunk, hogy nagyobbak az ambícióink. Új szálakat építetek szerzte a világon. Mindenkitől úgy váltam el, hogyha már lesz kézbe adható anyagunk, akkor megkérdezem, ki és hogyan tudja értékesíteni a produkciót, kinek van hozzá meg az erőforrása, a hite, a lelkesedése. Akkor hamar kiderül, kikkel érdemes összeállni. Európa nagyon fontos, s most Ázsia jelenti azt a terepet, amit egykor Amerika. Hatalmas piac, szinte nem is lehet megtölteni, óriási az igény a jó előadásokra. Azt kell hát mindenütt tudatosítanunk, hogy tényleg más szintre kerültünk, mint az utóbbi években. Idén azért is kapott kiemelt támogatást a zenekar, hogy végre tudjunk hangszereket vásárolni, a fiatal muzsikusaink zöme ugyanis azzal lép fel, amin még a Zeneakadémián tanult. A Liszt Ferenc Kamarazenekar eddig sosem kapott pénzt hangszerekre. Most végre tudunk hat-nyolc kiváló instrumentumot venni, ami méltó ahhoz a hangképhez, amit a társulatunktól elvárhat a publikum. Mindez megjelenik majd a hangzásban, ahogy az is, hogy jut idő a próbákra. Korábban megessett, hogy egy hétig azért nem tudott az együttes gyakorolni, mert mindenki kénytelen volt hahknizni valahol... Egy kamaraegyüttesnél pedig csak akkor születik meg a szép, egyedi hang, ha folyamatos a közös munka.

■ Új repertoáron is gondolkodnak?

– Nem zárkózunk el semmitől, de egyelőre annyi csak az újítás, hogy egy Eötvös-műnek szeretnénk előadni a kamarazenekarra írt változatát. Úgy vélem, nagyon illik az együttesünkhöz az a zeneiség, amit ő képvisel.

■ Említette, hogy oda akarja eljuttatni a Liszt Kamarazenekart, ahol egykor volt, a világ tetejére. Ma azonban már nincsenek olyan sztárok, mint akár húsz évvel ezelőtt...

– Ez tény, de a koncertközönség ma is kíváncsi, és a promóterek abból élnek, hogy a publikumnak olyat kínáljanak, amit látni-hallani szeretne. Ők is kényszerhelyzetben vannak, azt kell adniuk, amire van kereslet. Magam is átéltem ezt, hiszen volt olyan időszak, amikor a Bolyki Brothersszel az a cappella jazz trónján ültünk, s a legjobb fesztiválok egyszerűen nem teheték meg, hogy nem hívnak meg minket... Mindig kellene a nagyon jó produkciók! A közönség egyre jobban megfogalmazza a szubjektív igényeit, s ezeknek meg is kell felelni. Ezért is vallom, hogy minden koncert fontos, hiszen az egyik hozza a másikat. Persze, olyan világalomra nem lehet törni, mint Rollák idejében, de arra azért törekedhetünk, hogy az ilyen előadásokat kedvelők a világ legjobb három produkciója között emlegessék a Liszt Ferenc Kamarazenekar fellépéseit. Azt kell elérnünk, hogy az egész világ kíváncsi legyen a zenekarunkra. A hatvanéves születésnapunkra ide kell eljutnunk.

■ Hogyan fogadta a zenei közeg ezt a korszakváltást, a kiemelt támogatást?

– Bár akadtak ellenséges hangok is, sokan szurkolnak nekünk, számos muzsikustól kaptunk, kapunk biztatást. Jók azok a beszélgetések, amelyekből egészséges versenyszellem árad. Úgy vélem, mindezzel a közönség jár jól. Nekünk pedig ezért a támogatásért élményt kell nyújtani, olyan színvonalút, hogy mindenki azt érezze, ha nem jön el egy estünkre, olyanról marad le, amit sehol máshol nem kaphat meg... Az eddigi, együttessel töltött hónapok, s a megfelelő büdzsé megszerzését követően pedig már mondhatom, biztos vagyok benne, Liszték újra a világ legjobbjai között lesznek! A művekben minden benne van, amire szükségünk lehet, csak kitartó gyakorlással elő kell bányászni, s én ebben, a folyamatos, kemény munkában hiszek.

R. Zs.

Fókuszban a Miskolci Szimfonikus Zenekar

A Bartók Plusz Operafesztivál 2019-es évi gazdag kínálatából ezen újság hasábjain meg se próbálók összefoglalást írni. Reménytelen vállalkozásnak bizonyulna még a szemezgetés is. Állításom alátámasztásul a számok magukért beszélnek: tíz nap leforgása alatt 97 program, 62 társulat és együttes, 229 alkotó, fellépő. Főszerkesztői szándékot követve, most essék inkább szó kifejezetten azon együttesről, mely a kezdetektől alappilléret adja, állandó közreműködője a nemzetközi híru fesztiválnak. Ez pedig nem más, mint az idén 55. születésnapját ünneplő Miskolci Szimfonikus Zenekar. Éveken keresztül általuk csendültek fel Bartók Béla színpadi művei, előfordult, hogy mindhárom egy este alatt. Minden évben több fesztivál előadást vállalnak. Idén a Nora versenygyőztes opera ősbemutatójával és még két másik koncerttel járultak hozzá a fesztivál sikeréhez. Haladjunk sorjában!

Június 17-én délelőtt a Kamaraszínházban rendhagyó nyilvános főpróbát tartottak. **Kesselyák Gergely** nem csupán karmesterként, hanem moderátorként is jeleskedett. Közvetlen stílusban köszöntötte a közönséget, majd bemutatta, miként áll össze egyetlen próbával egy mű aznap estére úgy, hogy a különböző előadók akkor és ott, a színpadon találkoznak először. Majd Liszt Ferenc Magyar fantáziáját a hallgatóság előtt „gyúrták össze”. **Balázs János** Kossuth-díjas zongoraművészt a Miskolci Szimfonikus Zenekar és **Sárközy Lajos** Junior Prima díjas hegedűművész, valamint **zenekara** kísérte. A kottapapírra vetett hangokon túl egy kis improvizatív rész is be lett „csempészve” a produkcióba, mely főként a szimfonikus zenekar és a népi zenekar, valamint a zongora sajátos hangszíneit aknázták ki. Az ötlet működőképesnek bizonyult, talán Lisztnek is tetszett volna...

A főpróbát egy pódiumbeszélgetés követte, „A Cziffra és a Szimfónia Alapítvány találkozása” címmel. A színpadon **Kupper András** a Szimfónia közösségi zenei program kuratóriumi elnöke foglalt helyet, aki a venezuelai módszer hazai megvalósításáról, a mindennapos

zenetanulás, zenekari játék, közös alkotás jelentőségéről beszélt. Lehetőséget adnak szegénységben élő, nehéz sorsú gyerekek, fiatalok kiemelkedésére. Az alapítvány 2012-ben hozta létre Oravecz György zongoraművész. Ma már 19 helyen 1500 gyerekkel foglalkoznak zenetanárok. Rövid bemutatkozó koncertet kaptunk négy ifjú zenészpálántától, akik négy éve tanulnak hangszereken játszani a program keretein belül. Felkészítő tanáruk, **Váradai Zoltán**, a Miskolci Nemzeti Színház koncertmestere beszámolt arról, miben más az alapítványi képzés, mint a hagyományos zeneiskolai. Az együtt zenélés élménye, a siker felemelő érzése, alkalmazkodás, rendszeresség mind-mind velejárói a hangszertanulásnak, mely minden téren jótékonyan hat a résztvevő gyerekekre. Ezt igazolta a fellépő tanulók koncentrált, boldog zenélése. A zene lehet talán az a fogódzó, mely a hátrányos helyzetű roma gyerekeknek esélyt adhat, új utakat mutathat nekik. Munkára, kitartásra ösztönzi őket. Balázs János és Sárközy Lajos nem csupán játékkal adtak példát, hanem elmesélték, milyen sok gyakorlással jár a művek megtanulása, kidolgozása, de mekkora